RP 10/2007 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Indonesien om främjande och skydd av investeringar samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner den med Republiken Indonesien den 12 september 2006 undertecknade överenskommelsen om främjande och skydd av investeringar. Genom överenskommelsen vill man garantera gynnsamma villkor för investeringar som görs i det ena avtalsslutande landet av den andra avtalsslutande partens medborgare och företag samt erkänna behovet av att skydda investeringarna.

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter den dag då de avtalsslutande parterna har meddelat varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Indonesien är Sydostasiens största ekonomi och handeln med Finland har återhämtat sig efter den ekonomiska krisen i Asien åren 1997-1998 och de interna konflikterna i Indonesien. Då sjönk Finlands handel med och investeringar i Indonesien dramatiskt. Åren 2003-2005 har Finlands export till Indonesien ökat i snabb takt på grund av stora enskilda maskinbeställningar. Samtidigt har importen i genomsnitt förblivit mera jämn. Handeln mellan länderna visade år 2005 överskott för Finlands del. Eftersom den indonesiska ekonomin har återhämtat sig kan det väntas att handeln tar fart.

Utvecklingen av handeln och i synnerhet investeringarna har länge störts av det ogynnsamma affärsklimatet i Indonesien. Korruptionen, den ineffektiva och komplicerade byråkratin samt det oförutsägbara rättsväsendet gör Indonesien till ett utmanande investeringsobjekt. Å andra sidan kan man inte förbigå Indonesien på grund av volymen på landets ekonomi, storleken på den interna marknaden och de rikliga naturtillgångarna. På grund av de ekonomiska och politiska problemen åren 1997-1998 lämnade en stor del av de finländska företagen Indonesien. Man hoppas att det nya investeringsavtalet skall komma att påverka både finländska företags intresse för landet och Indonesiens strävanden att utveckla landets investeringsklimat.

Stora finländska företag, såsom bl.a. Nokia, Wärtsilä och Metso har kontor i Indonesien. En del internationellt betydande finländska företag stöder sig på regionala kontor i Singapore eller Kuala Lumpur. I Indonesien verkar små finländska företag med produktion i landet.

Finland har gällande överenskommelser om skydd för investeringar med 58 länder.

Sedan tidigare har Finland gällande överenskommelser om skydd för investeringar med följande länder: Albanien (FördrS 16/1999), Förenade Arabemiraten (FördrS 22/1997), Argentina (FördrS 21/1996), Ar-

menien (FördrS 32/2007), Azerbajdzjan (FördrS 8/2005), Bosnien-Hercegovina (FördrS 77/2001), Bulgarien (FördrS 50/1999), Chile (FördrS 23/1996), Dominikanska republiken (FördrS 36/2007), Ecuador (FördrS 79/2001), Egypten (FördrS 11/2005), El Salvador (FördrS 11/2003), Sydafrikanska republiken (FördrS 8/2001), Etiopien (FördrS 42/2007), Filippinerna (FördrS 52/1999), Indonesien (FördrS 34/1997), Guatemala (FördrS 107/2006), Indien (FördrS 30/2003), Iran (FördrS 82/2004), Kazakstan (FördrS 20/1998), Kina (FördrS 87/2006), Kirgizistan (FördrS 163/2004), Republiken Korea (FördrS 25/1996), Kroatien (FördrS 92/2002), Kuwait (FördrS 32/1997), Lettland (FördrS 5/1993), Libanon (FördrS 4/2000), Litauen (FördrS 119/1992), Makedonien (FördrS 21/2002), Malaysia (FördrS 79/1987), Marocko (FördrS 28/2003), Mexiko (FördrS 54/2000), Moldova (FördrS 42/1997), Moçambique (FördrS 93/2005), Namibia (FördrS 42/2005), Nigeria (FördrS 34/2007), Oman (FördrS 18/1999), Peru (FördrS 33/1996), Polen (FördrS 28/1998), Qatar (FördrS 37/2003), Rumänien (FördrS 121/1992), Slovakien (FördrS 37/1996), Slovenien (FördrS 37/2000), Sri Lanka (FördrS 54/1987), Tanzania (FördrS 94/2002), Thailand (FördrS 35/1996), Tjeckien (FördrS 34/1994), Tunisien (FördrS 52/2003), Turkiet (FördrS 29/1995), Ukraina (FördrS 102/2005), Ungern (FördrS 20/1989), Uruguay (FördrS 84/2004), Uzbekistan (FördrS 74/1993), Vitryssland (FördrS 89/1994), Ryssland (ingånget med Sovjetunionen, FördrS 58/1991, protokoll om ändring FördrS 57/1999), Vietnam (FördrS 27/1996) och Estland (FördrS 104/1992).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Avsikten med bestämmelserna i överenskommelsen är närmast att minska riskerna för att näringslivets investeringar behandlas godtyckligt samt att göra investeringsmiljön i mållandet mer förutsägbar. Genom överenskommelsen strävar man efter att minska den politiska landrisk som ansluter sig till utländska investeringar, och därigenom sänka investeringströskeln för företagen. Överenskommelsen har även en sänkande effekt på finansieringskostnaderna för utländska investeringar.

I överenskommelsen definieras begreppen investerare, investering och avkastning samt överenskommelsens territoriella tillämpningsområde. Genom överenskommelsen främjas investeringar allmänt, och investeringar som gjorts i landet skyddas.

Enligt överenskommelsen skall vardera avtalsslutande parten på sitt territorium medge investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare en rättvis behandling samt fullt och kontinuerligt skydd. På investeringar skall tillämpas en behandling som är minst lika förmånlig som den som tillämpas på investeringar gjorda av egna investerare eller av investerare från länder som har ställning som mest gynnad nation, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren.

Investeringar som avses i överenskommelsen kan inte exproprieras eller nationaliseras annat än på icke-diskriminerande basis och i allmänt intresse. En dylik åtgärd kan vidtas endast mot direkt, tillräcklig och faktisk ersättning och med iakttagande av lagliga tillvägagångssätt.

Investeringsförluster som orsakas av krig, väpnade konflikter, nödlägen eller motsvarande händelser skall gottgöras eller ersättas till minst samma nivå som gottgörelse som medges parternas egna investerare eller investerare från länder som har ställning som mest gynnad nation.

Överenskommelsen möjliggör omedelbar överföringsfrihet för tillgångar i konvertibel valuta.

För den händelse att det uppstår tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part finns i överenskommelsen bestämmelser om domstolsförfarande och internationellt skiljeförfarande. Tvister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen skall avgöras i en internationell skiljedomstol som inrättas särskilt för varje enskilt fall.

I propositionen ingår ett förslag till blankettlag, genom vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

3 Propositionens ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inte några direkta verkningar på statsfinanserna. Genom förslaget strävar man efter att främja finländska företags möjligheter att idka verksamhet i det andra avtalsslutande landet genom att man skapar gynnsammare och tryggare förutsättningar för dessa företags investeringsverksamhet.

4 Beredningen av propositionen

Finland har en gällande överenskommelse med Indonesien om främjande av och skydd för investeringar som trädde i kraft den 30 maj 1997. Den gällande överenskommelsen baserar sig dock på avtalsstrukturen från början av 1990-talet och innehåller bl.a. inte den omfattande nationella behandling och mest gynnade nations-behandling som ingår i moderna överenskommelser. Indonesiens president Susilo Bambang Yudhoyonos besök i Finland i september 2006 gav dock en möjlighet att förhandla fram och underteckna en ny överenskommelse.

Förhandlingarna fördes i Jakarta den 14-15 juni 2006 och i Helsingfors den 26-28 juli 2006 utgående från Finlands utkast till överenskommelse. Den indonesiska partens intresse för att få till stånd ett avtal förhöjdes av den aktiva och positiva förhandlingsattityd som landets förhandlare visade, även om flera förpliktelser som hänför sig till modern avtalsstruktur var nya för indoneserna.

För godkännande av överenskommelsen begärde utrikesministeriet utlåtanden av justitieministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet, arbetsministeriet, miljöministeriet, Finnfund, Finnvera Abp, Finpro rf, Invest in Finland säätiö, Centralhandelskammaren, Finlands Bank, Bankföreningen i Finland rf samt Finlands Näringsliv rf.

Överenskommelsen undertecknades i Helsingfors den 12 september 2006.

DETALJMOTIVERING

1 Överenskommelsens innehåll och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Inledning

I inledningen till överenskommelsen konstateras att utländska investeringar främjar den ekonomiska utvecklingen, förbättrar levnadsstandarden och främjar arbetstagarnas rättigheter utan att avkall ges på allmänna principer beträffande hälsan, säkerheten och miljön.

Artiklar

Artikel 1. *Definitioner*. I artikeln definieras begreppen investering, investerare, avkastning och de avtalsslutande parternas territorier. Förändringar i den form i vilken tillgångar investerats eller återinvesterats påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

Artikel 2. *Främjande och skydd av investeringar*. Enligt artikeln förbinder sig de avtalsslutande parterna att främja investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare och tillåta investeringarna i enlighet med sina lagar och bestämmelser och medge dem en rättvis behandling samt fullt och kontinuerligt skydd och full och kontinuerlig säkerhet. Inga oskäliga eller godtyckliga åtgärder får vidtas av värdstaten mot investeringar och affärsverksamhet i samband med investeringar.

Artikel 3. *Behandling av investeringar*. Artikeln förpliktar värdparten att garantera investerare från den andra avtalsslutande parten och deras godkända investeringar en behandling som är minst lika förmånlig som för landets egna investerare och deras investeringar eller en mest gynnad nationsbehandling, beroende på vilken behandling som är förmånligare för investeraren. Inga anspråk ställs på investeringar som gjorts av investerare från den andra parten.

Artikel 4. *Undantag i behandlingen av investeringar*. I artikeln fastställs undantag från den behandling som mest gynnad part som är huvudregel. Bland annat regionala ekonomiska organisationer och tullunioner lämnas utanför överenskommelsen på så sätt, att parterna inte är förpliktade att utvidga förmåner som följer av dem till att gälla investerare från den andra avtalsslutande parten. Likaså lämnas förmåner som föranleds av internationella skatteöverenskommelser och multilaterala investeringsavtal utanför överenskommelsen.

Artikel 5. *Expropriation*. Expropriation eller nationalisering av egendom beläggs med strängare villkor än vad som är vanligt i den nationella lagstiftningen. Dessa åtgärder kan vidtas endast i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis. Ersättningen skall vara direkt, tillräcklig och faktisk. Mottagaren av ersättning är berättigad till gängse ränta på ersättningssumman fram till betalningsdagen. Ersättningsmottagaren har också rätt att snabbt göra expropriationsbeslutet stridigt vid en domstol eller någon annan behörig myndighet i värdstaten.

Artikel 6. *Ersättning av förluster*. I artikeln ingår bestämmelser för det fall att en investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten förorsakas förlust till följd av krig, revolt, nationellt nödläge, upplopp eller annan motsvarande störning. Om den avtalsslutande part som är värdstat på grund av detta betalar ersättningar till investerarna skall den andra avtalsslutande partens investerare medges en behandling som är minst lika förmånlig som den behandling som medges värdstatens egna investerare eller investerare från tredje land.

Enligt andra stycket är värdstaten dock under vissa tilläggsförutsättningar omedelbart ansvarig för sådan skada som investerare från den andra avtalsslutande parten förorsakas av värdpartens väpnade styrkor eller myndigheter genom beslagtagning eller förstöring av investerarnas egendom.

Artikel 7. *Fri överföring*. I överenskommelsen garanteras fri överföring av kapital, avkastning, betalningar, ersättningar och förvärvsinkomst till utländska arbetstagare, under förutsättning att skatteskyldigheterna har ombesörjts. Överföringarna skall ske utan dröjsmål och utan begränsningar i en fritt konvertibel valuta enligt gällande marknadskurs. I artikeln bestäms också om fastställan-

de av gängse kurs i undantagsfall. Om en överföring dröjer av orsaker som föranleds av en av de avtalsslutande parterna, skall i överföringen ingå ränta enligt den marknadsränta som gäller för valutan i fråga från den dag då överföringen begärdes fram till den dag då överföringen gjordes, och ifrågavarande avtalsslutande part skall se till att utbetalningen verkställs.

Artikel 8. *Subrogation*. I artikeln erkänns de avtalsslutande parternas subrogationsrätt i fall som gäller ersättning av skada.

Artikel 9. *Avgörande av tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part*. I artikeln fastställs tillvägagångssätt för avgörande av tvister mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten. I början av artikeln konstateras att förhandlingar prioriteras i tvistsituationer. Om förhandlingarna inte leder till ett avgörande kan investeraren hänskjuta tvisten till en behörig domstol hos värdlandet eller till avgörande genom skiljeförfarande.

När en investerare tillgriper skiljeförfarande kan tvisten föras till avgörande genom skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID), till skiljeförfarande enligt reglerna för den kompletterande facilitet som tillämpas vid ICSID, om endast den ena avtalsslutande parten är medlem i ICSID, eller till en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), om inte parterna i tvisten kommer överens om något annat.

En investerare som har hänskjutit en tvist till en nationell domstol eller till internationellt skiljeförfarande, kan inte längre hänskjuta tvisten till någon annan domstol eller något annat skiljeförfarande.

De avtalsslutande parterna kommer överens om att skiljeförfarandet tillämpas om någondera parten i tvisten ber om det. Skiljeförfarandet skall äga rum i en stat som är avtalsslutande part i New York-konventionen. De avtalsslutande parterna ger sitt samtycke till att en tvist mellan den ena avtalsslutande parten och en investerare från den andra avtalsslutande parten hänskjuts till skiljeförfarande på ovan nämnda sätt.

De avtalsslutande parterna förbinder sig att inte i något skede av skiljeförfarandet invända mot att investeraren på grundval av ett försäkringsavtal har fått ersättning för förlusten i fråga. De avtalsslutande parterna erkänner att de avgivna domarna är slutgiltiga och bindande och verkställs på deras territorium.

Artikel 10. *Tvister mellan de avtalsslutande parterna*. Artikeln gäller tvister angående tolkningen och tillämpningen av avtalet mellan de avtalsslutande parterna, dvs. regeringarna. Dessa tvister skall enligt första stycket i artikeln i mån av möjlighet lösas på diplomatisk väg. Om en tvist inte har lösts inom sex månader kan någon av de avtalsslutande parterna enligt andra stycket hänskjuta tvisten till en tillfällig skiljedomstol.

Bestämmelser gällande upprättande, sammansättning och tillvägagångssätt i fråga om skiljedomstolen ingår i artikel 3 stycke 5.

Artikel 11. *Tillstånd*. Enligt artikeln behandlar de avtalsslutande parterna i överensstämmelse med sina lagar gynnsamt de ansökningar om tillstånd som hänför sig till investeringar och beviljar dessa tillstånd snabbt. De avtalsslutande parterna förbinder sig att inom ramen för sin lagstiftning bevilja uppehålls- och arbetstillstånd för den nyckelpersonal som hänför sig till investeringar och för personalens familjemedlemmar.

Artikel 12. *Tillämpning av andra bestämmelser*. Investeringar som gjorts av en avtalsslutande parts investerare garanteras i jämförelse med bestämmelserna i denna överenskommelse bättre rättigheter när investeraren enligt förpliktelserna i nationell lagstiftning eller internationell rätt är berättigad därtill. Vardera avtalsslutande parten skall iaktta de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

Artikel 13. *Tillämpning av överenskommelsen*. Enligt artikeln tillämpas bestämmelserna i överenskommelsen på både framtida investeringar och investeringar som gjorts innan överenskommelsen trädde i kraft. Överenskommelsen gäller dock inte sådana tvister som har uppstått före överenskommelsens ikraftträdande eller sådana anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

Artikel 14. *Öppenhetsprincipen*. I artikeln finns bestämmelser om den öppenhetsprincip enligt vilken de avtalsslutande parterna utan dröjsmål skall publicera alla lagar och bestämmelser som eventuellt inverkar på investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten. Överenskommelsen ålägger inte de avtalsslutande parterna att lämna ut uppgifter som är konfidentiella, hänför sig till ägande eller som skulle försvåra lagtillsynen eller vilkas röjande skulle strida mot den avtalsslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerares berättigade kommersiella intressen.

Artikel 15. *Förhandlingar och ändring av överenskommelsen*. Enligt artikeln kan de avtalsslutande parterna förhandla sinsemellan på begäran av någondera avtalsslutande parten om frågor som gäller verkställigheten och tillämpningen av överenskommelsen. Ändringar i överenskommelsen kan göras genom inbördes avtal mellan de avtalsslutande parterna samt genom samma förfarande som gäller för den ursprungliga överenskommelsen.

Artikel 16. *Ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning av överenskommelsen*. Enligt artikeln meddelar de avtalsslutande parterna varandra skriftligt när deras interna rättsliga förfaranden som förutsätts för att denna överenskommelse skall träda i kraft har uppfyllts. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det senare meddelandet har mottagits på diplomatisk väg och ersätter då den överenskommelse som ingicks den 13 mars 1996. Överenskommelsen är i kraft i 15 år och skall därefter fortfarande gälla under samma villkor till dess någondera av de avtalsslutande parterna meddelar den andra avtalsslutande parten sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv månader. Den s.k. skyddstiden efter uppsägningen är 15 år.

En jämförelse med Finlands modellavtal

Överenskommelsen motsvarar i stor utsträckning Finlands nuvarande modellavtal. De punkter som skiljer sig från Finlands modellavtal påverkar varken överenskommelsens tillämpningsområde eller målsättningar.

2 Lagförslag

1 §. Genom 1 § sätts de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen i kraft.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft genom förordning av republikens president. Avsikten är att lagen sätts i kraft samtidigt som överenskommelsen.

3 Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft trettio dagar efter den dag då de avtalsslutande parterna har meddelat varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet har uppfyllts. Det i propositionen ingående förslaget till ikraftträdandelag avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis skall en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller är sådan att om den enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse om en internationell förpliktelse på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

I artikel 1 i överenskommelsen definieras de begrepp som använts i överenskommelsen. De bestämmelser som indirekt påverkar innehållet i och tillämpningen av de materiella bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 1 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen och förutsätter riksdagens samtycke.

Enligt artikel 5 i överenskommelsen får en avtalsslutande part expropriera investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare endast på villkor som närmare bestäms i artikeln. I artikeln ingår dessutom bestämmelser om ersättningar som betalas med anledning av en dylik åtgärd och om räntor som hänför sig till dessa ersättningar. Enligt 15 § i grundlagen är vars och ens egendom tryggad och bestäms genom lag angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning. Därtill kan de ovan nämnda bestämmelserna i artikeln om betalning av ersättningar delvis stå i strid med expropriationslagstiftningen. Bestämmelserna i artikel 5 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt andra stycket i artikel 6 i överenskommelsen har en avtalsslutande part under vissa förutsättningar ett omedelbart ansvar för en skada som dess väpnade styrkor eller myndigheter har förorsakat genom att beslagta eller förstöra en sådan investering eller en del av den som en investerare från den andra avtalsslutande parten har gjort. Enligt 37 § 1 mom. i beredskapslagen (1080/1991) betalas full ersättning till den som lidit skada med anledning av sådana åtgärder som avses i lagen. Enligt 2 mom. i paragrafen skall dock endast en skälig ersättning betalas, om skadan med beaktande av den skadelidandes förmögenhetsförhållanden och andra omständigheter skall anses vara liten eller om stats- eller samhällsekonomiska skäl på grund av skadornas stora mängd oundgängligen kräver det. Bestämmelserna i artikel 6 i överenskommelsen tillsammans med bestämmelserna i artikel 5 kan stå i strid med bestämmelserna om ersättning i beredskapslagen eller kan åtminstone genom att statsrådets prövning begränsas inverka på det sätt varpå bestämmelserna i beredskapslagen tillämpas. Bestämmelserna hör därför till området för lagstiftningen.

I artikel 9 i överenskommelsen bestäms om det förfarande som skall iakttas i fråga om tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part. De avtalsslutande parterna godkänner utöver sina egna domstolars behörighet även skiljedomstolarnas behörighet i fråga om tvister som gäller investeringar. Skiljedomarna är slutgiltiga och bindande. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. Bestämmelserna i artikel 9 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen.

Enligt artikel 10 i överenskommelsen kan sådana tvister mellan de avtalsslutande parterna som gäller tolkningen och tillämpningen av överenskommelsen avgöras vid ett särskilt skiljeförfarande. Skiljedomstolens beslut är bindande och kan gälla frågor som i Finland hör till området för lagstiftningen. Vid det skiljeförfarande som avses i artikeln kan på ett sätt som är bindande för Finland bli fastställt på vilket sätt en viss sådan bestämmelse i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen skall tolkas. En sådan juridiskt bindande tolkning kan anses i viss mån beröra även statens suveränitet och höra till området för lagstiftningen.

4.2 Behandlingsordning

I det avsnitt som behandlar nuläget i den allmänna motiveringen har Finlands gällande överenskommelser om skydd för investeringar räknats upp. Lagarna om sättande i kraft av de bestämmelser i alla överenskommelser som hör till området för lagstiftningen har stiftats i sedvanlig lagstiftningsordning. Den överenskommelse med Republiken Indonesien om främjande och skydd av investeringar som nu behandlas avviker inte från gällande överenskommelser på några betydande punkter när det gäller lagstiftningsordningen. Det i propositionen ingående lagförslaget kan därför godkännas i samma lagstiftningsordning som en vanlig lag.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner den i Helsingfors den 12 september 2006 mellan Republiken Finland och Republiken Indonesien ingångna överenskommelsen om främjande och skydd av investeringar.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Indonesien om främjande och skydd av investeringar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Helsingfors den 12 september 2006 mellan Republiken Finland och Republiken Indonesien ingångna överenskommelsen om främjande och skydd av investeringar gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 25 maj 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikeshandels- och utvecklingsminister *Paavo Väyrynen*

Fördragstexter

Överenskommelse

mellan republiken indonesiens regering och republiken finlands regering om främjande och skydd av investeringar

Republiken Indonesiens regering och Republiken Finlands regering, nedan ”de avtalsslutande parterna”,

SOM ÄR MEDVETNA om behovet att skydda investeringar som gjorts av den ena avtalsslutande partens investerare på den andra avtalsslutande partens territorium på icke-diskriminerande basis,

SOM VILL ÖKA det ekonomiska samarbetet mellan de avtalsslutande parterna i fråga om sådana investeringar som den ena avtalsslutande partens investerare har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium,

SOM ÄR MEDVETNA om att en överenskommelse om den behandling som medges sådana investeringar främjar överföringen av privat kapital mellan de avtalsslutande parterna,

SOM ÄR ÖVERENS om att fasta ramar för investeringar för sin del främjar en effektiv användning av de ekonomiska resurserna,

SOM ÄR MEDVETNA om att ekonomiska kontakter och affärsförbindelser kan främja en hållbar utveckling,

SOM ÄR MEDVETNA om att de avtalsslutande parterna med stöd av sina gällande lagar och bestämmelser samt med beaktande av bestämmelserna i denna överenskommelse beslutat ingå en överenskommelse om främjande och skydd av investeringar, och

HAR KOMMIT ÖVERENS OM FÖLJANDE:

Agreement

between the Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Republic of Finland on the Promotion and the Protection of Investments

The Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Republic of Finland hereinafter referred to as the “Contracting Parties”,

RECOGNISING the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

DESIRING to promote greater economic cooperation between them, with respect to investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

RECOGNISING that agreement on the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of private capital between the Contracting Parties;

AGREEING that a stable framework for investment will contribute to increasing the effective utilization of economic resources;

RECOGNISING that economic and business ties can promote sustainable development;

RECOGNIZING, that pursuant to the prevailing laws and regulations of the Contracting Parties and taking into account the provisions of this Agreement, both Parties resolve to conclude an agreement concerning the promotion and protection of investments and:

HAVE AGREED ON THE FOLLOWING:

Artikel 1

Definitioner

Vid tillämpningen av denna överenskommelse avses följande:

1. Begreppet "investering" omfattar alla slag av tillgångar som har etablerats eller anskaffats av investerare från en avtalsslutande part på den andra avtalsslutande partens territorium i enlighet med den sistnämnda avtalsslutande partens lagar och bestämmelser, och begreppet omfattar i synnerhet, men inte uteslutande,

a) lös och fast egendom eller äganderätter, såsom inteckning, pant- och retentionsrätt, hyres- och arrenderätt samt andra motsvarande rättigheter,

b) återinvesterad avkastning,

c) aktier och masskuldebrev i företag eller andra andelar i företag,

d) anspråk på penningar eller rätt till prestationer av monetärt värde,

e) immateriella rättigheter, inklusive men inte uteslutande patent, upphovsrätt, varumärken, geografiska benämningar, industriella mönsterrättigheter, kretsmönster för integrerade kretsar, yrkeshemligheter och industriella äganderätter i anslutning till växtsorter samt firmor, tekniska processer, know-how och goodwill, och

f) koncessioner som baserar sig på lag, förvaltningsåtgärder eller avtal som ingåtts med behörig myndighet, däri inbegripet tillstånd att prospektera, ta i bruk, utvinna eller exploatera naturtillgångar.

Även sådana investeringar som en juridisk person från en avtalsslutande part har gjort på ifrågavarande parts territorium, men som de facto ägs av investerare från den andra avtalsslutande parten, anses vara investeringar som gjorts av investerare från den sistnämnda avtalsslutande parten, om de gjorts i enlighet med lagar och bestämmelser hos den förstnämnda avtalsslutande parten.

Förändringar i den form i vilken tillgångar investerats eller återinvesterats påverkar inte tillgångarnas karaktär av investeringar.

2. Begreppet "avkastning" avser inkomster från investeringen och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinster, dividender,

Article 1

Definitions

For the purpose of the agreement:

1. The term of “investment” means every kind of asset established or acquired by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party, including in particular, not exclusively:

(a) Moveable and immovable property or any property rights such as mortgages, liens, pledges, leases and similar rights;

(b) Reinvested returns;

(c) Shares and stocks in and debentures of a company or any other forms of participation in a company;

(d) Claims to money or rights to a performance having a financial value;

(e) Intellectual property rights including but not limited to patents, copyrights, trade marks, geographical indications, industrial designs, layout design of integrated circuits, trade secrets, and rights in plants varieties, as well as business names, technical processes, know-how and good will;

(f) Concessions conferred by law, by an administrative act or under a contract by a competent authority, including concession to search for, develop, extract or exploit natural resources.

Investments made in the territory of one Contracting Party by any legal entity of that same Contracting Party, but actually owned by investors of the other Contracting Party, shall likewise be considered as investments of investors of the latter Contracting Party if they have been made in accordance with the laws and regulations of the former Contracting Party.

Any change in the form in which assets are invested or reinvested does not affect their character as investments.

2. The term “returns” means the amounts yielded from investments and shall in particular, though not exclusively include profits,

räntor, royaltyer, vinst av överlåtelse av egendom eller naturaprestationer som hänför sig till investeringen.

3. Begreppet "investerare" avser

a) i fråga om Republiken Indonesien

i. fysiska personer som har indonesiskt medborgarskap,

ii. juridiska personer som har etablerats i enlighet med indonesisk lag,

b) i fråga om Republiken Finland

i. fysiska personer som är finska medborgare i enlighet med finsk lagstiftning, eller

ii. juridiska personer, t.ex. bolag, sammanslutningar, firmor, ekonomiska föreningar, allmännyttiga inrättningar eller organisationer, som har bildats eller etablerats i enlighet med Republiken Finlands lagar och bestämmelser och vars registrerade säte, centralförvaltning eller huvudsäte finns på det territorium som står under Republiken Finlands jurisdiktion, oberoende av om deras syfte är att inbringa ekonomisk vinst och om deras ansvar har begränsats eller inte.

4. Begreppet "territorium" avser

a) i fråga om Republiken Indonesien det område som anges i dess lagstiftning, inbegripet en del av kontinentalsockeln och de havsområden som gränsar till detta område, över vilka Republiken Indonesien, i enlighet med bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention från 1982, utövar suveränitet, suveräna rättigheter eller jurisdiktion.

b) i fråga om Republiken Finland dess landområden, inre territorialvatten och territorialhav och luftrummet ovanför dem samt havszonerna utanför territorialhavet, inbegripet havsbottnen och dess inre, över vilka Republiken Finland i enlighet med sin gällande nationella lagstiftning och internationell rätt utövar suveräna rättigheter eller jurisdiktion.

dividends, interests, royalties, capital gains or any payments in kind related to an investment.

3. The term “investor” means:

(a) in respect of the Republic of Indonesia

i. Any natural person having the nationality of the Republic of Indonesia

ii. Any legal person constituted under the law of the Republic of Indonesia

(b) in respect of the Republic of Finland

i. Any natural person who is a national of the Republic of Finland in accordance with its laws; or

ii. Any legal entity such as company, corporation, firm, partnership, business association, institution or organization, incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Republic of Finland and having its registered office or central administration or principal place of business within the jurisdiction of the Republic of Finland, and whether or not for profit and whether its liabilities are limited or not.

4. The term “territory” means:

(a) With respect to the Republic of Indonesia, its territory as defined in its laws including part of the continental shelf and adjacent seas over which the Republic of Indonesia has sovereignty, sovereign rights or jurisdiction in accordance with the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 1982.

(b) With respect to the Republic of Finland, the land territory, internal waters and territorial sea of the Contracting Party and the airspace above them, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which that Contracting Party exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law.

Artikel 2

Främjande och skydd av investeringar

1. Vardera avtalsslutande parten främjar inom sitt territorium investeringar som görs av den andra avtalsslutande partens investerare och godkänner dylika investeringar i enlighet med sina lagar och bestämmelser.

2. Vardera avtalsslutande parten medger inom sitt territorium en rättvis behandling samt fullt skydd och full säkerhet för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten och för avkastningen från dessa investeringar.

3. Ingendera avtalsslutande parten får på sitt territorium genom oskäliga eller godtyckliga åtgärder skada anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen, utnyttjandet och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten.

4. Vardera avtalsslutande parten ansvarar i enlighet med denna överenskommelse fullt ut för att bestämmelserna i denna överenskommelse följs och vidtar alla till buds stående åtgärder för att försäkra sig om att alla myndigheter följer dessa bestämmelser inom partens territorium.

Article 2

Promotion and ProtectionoOf Investments

1. Each Contracting Party shall promote in its territory investments by investors of the other Contracting Party and shall, in accordance with its laws and regulations, admit such investments.

2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of investors of the other Contracting Party fair and equitable treatment and full protection and security.

3. Neither Contracting Party shall in its territory impair by unreasonable or arbitrary measures the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments of investors of the other Contracting Party.

4. Each Contracting Party is fully responsible under this Agreement for the observance of the provisions of the Agreement, and shall take measures available to it to ensure such observance by all authorities within its territory.

Artikel 3

Behandling av investeringar

1. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras godkända investeringar en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger sina egna investerare och dessas investeringar.

2. Vardera avtalsslutande parten skall beträffande grundandet, anskaffningen, utvidgningen, verksamheten, administrationen, upprätthållandet, användningen och försäljningen eller annan överlåtelse i fråga om investeringar medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar

Article 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments once admitted, a treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and their investments with respect to the acquisition, expansion, operation, management, maintenance, use and sale or other disposal of investments.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments, a treatment no less favourable than the treatment it accords to investors of the most favoured nation and to their investments with respect to the establishment, acquisition, expansion, operation,

en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation och dessas investeringar.

3. Vardera avtalsslutande parten skall medge investerare från den andra avtalsslutande parten och deras investeringar den bättre av de behandlingar som avses i styckena 1 och 2 i denna artikel, beroende på vilken av behandlingarna som enligt investerarna är förmånligare för investeraren eller investeringarna.

4. Ingendera avtalsslutande parten skall på sitt territorium mot investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare besluta om eller verkställa åtgärder beträffande anskaffning av material, produktionsmedel, verksamhet, transporter eller marknadsföring av produkter, eller meddela övriga motsvarande föreskrifter som har diskriminerande verkningar.

Artikel 4

Undantag i behandlingen av investeringar

Bestämmelserna i denna överenskommelse skall inte anses förplikta en avtalsslutande part att medge den andra avtalsslutande partens investerare eller dessas investeringar fördelar av en behandling, en preferens eller ett privilegium med stöd av existerande eller framtida

a) frihandelsområden, tullunioner, gemensamma marknader, ekonomiska och monetära unioner eller motsvarande regionala överenskommelser om ekonomisk integration, inbegripet regionala arbetsmarknadsavtal, som någondera avtalsslutande parten är eller kan bli part i, eller

b) överenskommelser för undvikande av dubbelbeskattning eller andra överenskommelser med andra länder som helt eller huvudsakligen hänför sig till beskattning, eller

c) multilaterala överenskommelser som helt eller huvudsakligen hänför sig till investeringar.

management, maintenance, use and sale or other disposal of investments.

3. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party and to their investments the better of the treatments required by paragraph 1 and paragraph 2 of this Article, whichever is more favourable to the investors or investments, according to the investors.

4. Neither Contracting Party shall mandate or enforce in its territory measures on investments by investors of the other Contracting Party, concerning purchase of materials, means of production, operation, transport, marketing of its products or similar orders having discriminatory effects.

Article 4

Exceptions

The provisions of this Agreement shall not be understood so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors and investments by investors of the other Contracting Party the benefit of a treatment, preference or privilege by virtue of an existing or future:

(a) Free trade area, customs union, common market, economic and monetary union or other similar regional economic integration agreement, including regional labour market agreements, to which one of the Contracting Parties is or may become a party, or

(b) Agreement for the avoidance of double taxation or agreement with other countries relating wholly or mainly to taxation, or

(c) Multilateral agreement relating wholly or mainly to investments.

Artikel 5

Expropriation

1. Investeringar som gjorts av investerare från den ena avtalsslutande parten på den andra avtalsslutande partens territorium får inte exproprieras eller nationaliseras eller göras till föremål för andra åtgärder med motsvarande effekt som expropriation eller nationalisering (nedan "expropriation"), om inte åtgärden vidtas i allmänt intresse, på icke-diskriminerande basis, med iakttagande av vederbörligt rättsligt förfarande och mot betalning av direkt, tillräcklig och faktisk ersättning.

2. Ersättningen skall motsvara den exproprierade investeringens värde omedelbart innan expropriationen gjordes eller innan expropriationen blev allmänt känd, beroende på vilken tidpunkt som infallit tidigare. Värdet fastställs i enlighet med allmänt godtagna värdebestämningsprinciper med beaktande av bl.a. det investerade kapitalet, det faktiska återanskaffningsvärdet, värdestegringen och den rådande avkastningen.

3. Ersättningen skall kunna realiseras helt och hållet, och den betalas utan begränsning och dröjsmål i en fritt konvertibel valuta. I ersättningen skall ingå ränta enligt marknadsräntan för betalningsvalutan från den dag egendomen exproprieras till den dag ersättning utbetalas.

4. Om en avtalsslutande part exproprierar ett sådant företags tillgångar som har bildats eller etablerats i enlighet med den lagstiftning som gäller i någon del av denna parts eget territorium och i vilket företag investerare från den andra avtalsslutande parten äger aktier, skall den förstnämnda avtalsslutande parten säkerställa att bestämmelserna i stycke 1 i denna artikel tillämpas i den utsträckning som är nödvändig för att garantera investerare från den andra avtalsslutande parten som äger sådana aktier en direkt, tillräcklig och faktisk ersättning för sina investeringar.

5. En investerare vars investeringar exproprieras har rätt att utan dröjsmål få sitt fall behandlat av en judiciell myndighet eller andra behöriga myndigheter hos den berörda avtalsslutande parten samt rätt att få sina in-

Article 5

Expropriation

1. Investments by investors of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measures, having an effect equivalent to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as “expropriation”), except for a purpose which is in the public interest, on a non-discriminatory basis, in accordance with due process of law, and against prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the value of the expropriated investment at the time immediately before the expropriation of before the impeding expropriation became public knowledge whichever is the earlier. The value shall be determined in accordance with generally accepted principles of valuation, taking into account, inter alia, the capital invested, replacement value, appreciation, and current returns.

3. Compensation shall be fully realisable and shall be paid without any restriction or delay in a freely convertible currency. It shall include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of dispossession of the expropriated property until the date of actual payment.

4. Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions of paragraph 1 of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investments to such investors of the contracting party who are owners of those shares.

5. Without prejudice to the provisions of Article 9 of this Agreement, the investor whose investments are expropriated shall have the right to prompt review of its case and of valuation of its investments in accor-

vesteringars värde bestämt i enlighet med principerna i denna artikel, utan att detta dock begränsar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 9 i denna överenskommelse.

Artikel 6

Ersättning av förluster

1. Den ena avtalsslutande parten skall i fråga om restitution, gottgörelse, ersättning eller andra arrangemang medge investerare från den andra avtalsslutande parten, vars investeringar på den berörda avtalsslutande partens territorium förorsakas förlust till följd av krig eller annan väpnad konflikt, nationellt nödläge, uppror, revolt eller upplopp inom territoriet, en behandling som är minst lika förmånlig som den som parten medger sina egna investerare eller investerare från ett land som har ställning som mest gynnad nation, beroende på vilken behandling som enligt investeraren är förmånligare.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av stycke 1 i denna artikel skall den ena avtalsslutande partens investerare som i en sådan situation som avses i stycket lider förluster på den andra avtalsslutande partens territorium till följd av

a) att den sistnämnda avtalsslutande partens myndigheter har beslagtagit deras investering eller en del av den, eller

b) att den sistnämnda avtalsslutande partens myndigheter har förstört deras investering eller en del av den, fastän situationen inte hade krävt detta,

av den sistnämnda avtalsslutande parten medges restitution eller ersättning som i vartdera fallet skall vara direkt, tillräcklig och faktisk, och ersättningen skall i enlighet med stycke 2–3 i artikel 5 utbetalas från datumet för beslagtagningen eller förstörelsen fram till betalningsdagen.

Artikel 7

Fri överföring

1. Vardera avtalsslutande parten skall garantera investerare från den andra avtalsslutande parten fri överföring av investeringar och betalningar som hänför sig till inve-

dance with the principles set out in this Article, by a judicial or other competent authority of that Contracting Party.

Article 6

Compensation for Losses

1. Investors of a Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection of riot in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment no less favourable that the one accorded by the latter Contracting Party to its own investors or investors of the most favoured nation, whichever, according to the investor, is the more favourable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of its investment of a part thereof by the latter's authorities, or

(b) destruction of its investment or a part thereof by the latter's authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and with respect to compensation, shall be in accordance with Article 5 paragraph 2-3 from the date of requisitioning or destruction until the date of actual payment.

Article 7

Free Transfer

1. Each Contracting Party shall ensure to investors of the other Contracting Party the free transfer, into and out of its territory, of their investments and transfer payments rela-

steringarna till och från sitt territorium. Dessa betalningar omfattar i synnerhet, men inte uteslutande,

a) grundkapital samt ytterligare belopp som är avsedda för upprätthållande, utvecklande eller utvidgande av en investering,

b) avkastning,

c) inkomster på grund av en total eller partiell försäljning eller överlåtelse av en investering, inbegripet inkomster på grund av försäljning av aktier,

d) belopp för betalning av omkostnader till följd av investeringens verksamhet, såsom återbetalning av lån, royaltyer, förvaltningsersättningar, licensavgifter och andra motsvarande kostnader,

e) ersättningar som betalas enligt artiklarna 5, 6, 8 och 9 i denna överenskommelse,

f) löner och andra arvoden till personal som i samband med en investering anställts från utlandet.

2. Vardera avtalsslutande parten skall också säkerställa att överföringar enligt stycke 1 i denna artikel verkställs utan begränsningar och dröjsmål i en fritt konvertibel valuta som väljs av investeraren och enligt den marknadskurs som dagen då överföringen görs gäller för den valuta som skall överföras, samt att överföringarna kan göras omedelbart.

3. Överföringarna anses ha verkställts utan dröjsmål om de har verkställts inom den tid som överföringsformaliteterna i allmänhet kräver.

4. I avsaknad av valutamarknad skall den växelkurs som senast har tillämpats för konvertering av valutorna till särskilda dragningsrätter användas.

5. Om en överföring dröjer av orsaker som föranleds av värdparten, skall i överföringen ingå ränta enligt den marknadsränta som gäller för valutan i fråga från den dag då överföringen begärdes fram till den dag då överföringen gjordes, och ifrågavarande avtalsslutande part skall se till att utbetalningen verkställs.

ted to investments. Such payments shall include in particular, though not exclusively:

(a) principal and additional amounts to maintain, develop or increase the investment;

(b) returns;

(c) proceeds obtained from the total or partial sale or disposal of an investment, including the sale of shares;

(d) amounts required for the payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as loans repayments, payment of royalties, management fees, license fees or other similar expenses;

(e) compensation payable pursuant to Article 5, 6, 8 and 9;

(f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.

2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made without any restriction or delay in a freely convertible currency of the choice of the investor and at the prevailing market rate of exchange applicable on the date of transfer to the currency to be transferred and shall be immediately transferable.

3. Transfer payments shall be deemed to have been made without delay if effected within such period as is normally required for the completion of transfer formalities.

4. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.

5. In case of a delay in transfer caused by the host Contracting Party, the transfer shall also include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency in question from the date on which the transfer was requested until the date of actual transfer and shall be borne by that Contracting Party.

Artikel 8

Subrogation

1. Om en avtalsslutande parts investeringar har försäkrats mot icke-kommersiella risker, skall den andra avtalsslutande parten godkänna en i dessa försäkringsvillkor avsedd försäkrares eller återförsäkrares subrogation av ifrågavarande investerares rättigheter, dock förutsatt att försäkraren eller återförsäkraren inte har rätt att begagna sig av andra rättigheter än de som investeraren hade haft rätt att begagna sig av.

2. Den avtalsslutande part som genomför en subrogation meddelar den andra avtalsslutande parten om de ersättningsarrangemang som man kommit överens om med sina investerare.

Article 8

Subrogation

1. If the investments of an investor of one Contracting Party are insured against non-commercial risks, any subrogation of the insurer or re-insurer to the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party, provided, however, that the insurer or the re-insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

2. The Contracting Party exercising subrogation shall disclose the coverage of the claims arrangements with its investors to the other Contracting Party.

Artikel 9

Avgörande av tvister mellan en investerare och en avtalsslutande part

1. Tvister som uppkommer mellan en avtalsslutande part och en investerare från den andra avtalsslutande parten och som direkt beror på en investering skall avgöras genom förlikning mellan parterna i tvisten.

2. Om en sådan tvist inte kan lösas på ovan nämnda sätt kan tvisten på begäran av investeraren hänskjutas

a) till en behörig domstol hos den avtalsslutande part på vars territorium investeringen har gjorts, eller

b) till skiljeförfarande vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister (ICSID), som upprättats i enlighet med den konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i en annan stat, vilken öppnades för undertecknande i Washington den 18 mars 1965 (nedan ”centralorganet”), förutsatt att centralorganet står till förfogande, eller

c) till en ad hoc-skiljedomstol som upprättas i enlighet med bestämmelserna om skiljeförfarande, antagna av Förenta Nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), eller

Article 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Any dispute arising directly from an investment between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party should be settled amicably between the two parties to the dispute, through consultations and negotiations.

2. If such a dispute cannot be settled in this way, the dispute shall at the request of the investor concerned be submitted to:

(a) the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or

(b) arbitration by the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention of the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the “Centre”), if the Centre is available; or

(c) an ad hoc arbitration tribunal to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or

d) till en annan tidigare godkänd ad hoc-skiljedomstol.

3. När en investerare har hänskjutit en tvist till en behörig domstol hos värdparten eller till något av de skiljeförfaranden som anges i stycke 2 punkt b-d i denna artikel, är valet av förfarande slutligt.

4. Ett sådant skiljeförfarande som avses i denna artikel tillämpas om någondera parten i tvisten ber om det i en sådan stat som är avtalsslutande part i den konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar som öppnades för undertecknande den 10 juni 1958 i New York (New York-konventionen). Tvister som i enlighet med denna artikel hänskjutits till skiljeförfarande skall i fråga om tillämpningen av artikel 1 i New York-konventionen anses härröra från ett kommersiellt förhållande eller affärer.

5. Vardera avtalsslutande parten skall villkorslöst ge sitt samtycke till att en tvist mellan den ena avtalsslutande parten och en investerare från den andra avtalsslutande parten hänskjuts till skiljeförfarande i enlighet med denna artikel.

6. Ingendera avtalsslutande parten som är part i en tvist kan i något skede av skiljeförfarandet eller verkställandet av skiljedomen invända mot att den investerare som är den andra parten i tvisten på grundval av en försäkring har fått en gottgörelse som helt eller delvis täcker dennes förluster.

7. Skiljedomen är slutgiltig och bindande för de båda parterna i tvisten, och den skall verkställas enligt den avtalsslutande parts nationella lagstiftning på vars territorium en skiljedom åberopas, och den verkställs på åtgärd av ifrågavarande avtalsslutande parts myndigheter inom loppet av den tid som anges i skiljedomen.

(d) any other previously accepted ad hoc arbitration tribunal.

3. Once the investor has submitted the dispute to the competent court of the host Contracting Party or to one of the arbitration procedures stipulated in paragraphs 2(b) to 2(d) of this Article, the choice of the procedure is

4. Any arbitration under this Article shall, at the request of either party to the dispute, be held in a state that is a party to the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York Convention), opened for signature at New York on 10 June 1958. Claims submitted to arbitration under this Article shall be considered to arise out of a commercial relationship or transaction for the purposes of Article 1 of the New York Convention.

5. Each Contracting Party hereby gives its unconditional consent to the submission of a dispute between it and an investor of the other Contracting Party to arbitration in accordance with this Article.

6. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.

7. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with national law of the Contracting Party in whose territory the award is relied upon, by the competent authorities of the Contracting Party by the date indicated in the award.

Artikel 10

Tvister mellan de avtalsslutande parterna

1. Tvister mellan de avtalsslutande parterna om tolkningen och tillämpningen av denna överenskommelse skall i mån av möjlighet lösas på diplomatisk väg.

2. Om en tvist inte kan lösas på detta sätt

Article 10

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled

inom sex (6) månader från den dag då någondera avtalsslutande parten har begärt förhandlingar, skall den på begäran av någondera avtalsslutande parten hänskjutas till en skiljedomstol.

3. Skiljedomstolen upprättas enligt följande för varje enskilt fall. Inom två (2) månader från det att begäran om skiljeförfarande har mottagits skall vardera avtalsslutande parten utse en medlem till skiljedomstolen. Dessa två medlemmar väljer en medborgare i ett tredje land som efter godkännande av vardera avtalsslutande parten utses till ordförande för skiljedomstolen. Ordföranden utses inom fyra (4) månader från den dag då de två andra medlemmarna har utsetts.

4. Om de utnämningar som behövs inte har skett inom de tidsfrister som nämns i stycke 3 i denna artikel, kan vilken som helst av de avtalsslutande parterna, om någon annan överenskommelse inte föreligger, be presidenten i Internationella domstolen att verkställa de behövliga utnämningarna. Om presidenten i Internationella domstolen är medborgare i någondera avtalsslutande parten eller annars förhindrad att fullgöra uppgiften, ombeds den i fråga om antalet tjänsteår följande medlem i Internationella domstolen som inte är medborgare i någondera avtalsslutande parten och som inte heller på annat sätt är förhindrad att fullgöra uppgiften, att verkställa de behövliga utnämningarna.

5. Skiljedomstolen skall fatta sitt beslut med enkel röstmajoritet. Skiljedomstolens beslut är slutgiltiga och bindande för vardera avtalsslutande parten. Vardera avtalsslutande parten skall bära kostnaderna för den medlem som den utsett och för sin representation i skiljeförfarandet. Kostnaderna för ordföranden och andra eventuella kostnader skall bäras till lika delar av vardera avtalsslutande parten. Skiljedomstolen kan fatta ett avvikande beslut beträffande fördelningen av kostnaderna. Till alla övriga delar fattar skiljedomstolen beslut om sina egna procedurregler.

6. De tvister som avses i stycke 1 i denna artikel löses i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse och tillämpliga principer för internationell rätt.

within six (6) months following the date on which either Contracting Party requested such negotiations, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within four (4) months from the date of appointment of the other two members.

4. If the necessary appointments have not been made within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment. If the President is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party or is not otherwise prevented from discharging the said function, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. The decisions of the Tribunal shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs of the member appointed by that Contracting Party and of its representation in the arbitral proceedings. Both Contracting Parties shall assume an equal share of the costs of the Chairman, as well as any other costs. The Tribunal may make a different decision regarding the sharing of the costs. In all other respects, the Arbitral Tribunal shall determine its own rules of procedure.

6. Issues subject to dispute referred to in paragraph 1 of this Article shall be decided in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable principles of international law.

Artikel 11

Tillstånd

1. Vardera avtalsslutande parten behandlar i överensstämmelse med sina lagar och bestämmelser gynnsamt de ansökningar om tillstånd som hänför sig till investeringar och beviljar snabbt de tillstånd som behövs på dess territorium för investeringar som görs av investerare från den andra avtalsslutande parten.

2. Vardera avtalsslutande parten beviljar i enlighet med sina lagar och bestämmelser tillfälligt inrese- och uppehållstillstånd och utfärdar behövliga dokument, som styrker tillståndet, till sådana för företaget centrala, fysiska personer som anställts från utlandet för att i samband med en investering gjord av en investerare från den andra avtalsslutande parten arbeta som ledare, sakkunniga eller teknisk personal för den tid dessa personer uppfyller kraven i detta stycke. De närmaste familjemedlemmarna till dessa arbetstagare behandlas på värdpartens territorium på motsvarande sätt när det gäller inresa och tillfällig vistelse.

Article 11

Permits

1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, treat favourably the applications relating to investments and grant expeditiously the necessary permits required in its territory in connection with investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, grant temporary entry and stay and provide any necessary confirming documentation to natural persons who are employed from abroad as executives, managers, specialists or technical personnel in connection with an investment by an investor of the other Contracting Party, and who are essential for the enterprise, as long as these persons continue to meet the requirements of this paragraph. Immediate family members of such personnel shall also be granted a similar treatment with regard to entry and temporary stay in the territory of the host Contracting Party.

Artikel 12

Tillämpning av andra bestämmelser

1. Om någondera avtalsslutande partens lagstiftning eller sådana förpliktelser under internationell rätt som är i kraft eller som senare ingås mellan de avtalsslutande parterna utöver denna överenskommelse innehåller generella eller specifika bestämmelser enligt vilka investeringar som gjorts av den andra avtalsslutande partens investerare kan medges en behandling som är förmånligare än den behandling om vilken föreskrivs i denna överenskommelse, skall sådana bestämmelser, såtillvida de är förmånligare för investeraren, gälla före denna överenskommelse.

2. Vardera avtalsslutande parten skall iaktta de andra förpliktelser som den eventuellt har i fråga om en enskild investering som gjorts av en investerare från den andra avtalsslutande parten.

Article 12

Application of other Provisions

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments made by investors of the other contracting Party to a treatment more favourable than is provided by this Agreement, such provisions shall, to the extent that they are more favourable to the investor, prevail over this Agreement.

2. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have with regard to a specific investment of an investor of the other Contracting Party.

Artikel 13

Tillämpning av överenskommelsen

Denna överenskommelse tillämpas på alla investeringar som investerare från en avtalsslutande part har gjort på den andra avtalsslutande partens territorium, oberoende av om de har gjorts före denna överenskommelses ikraftträdande eller därefter, men den tillämpas inte på sådana tvister som har uppstått före överenskommelsens ikraftträdande och inte heller på sådana anspråk som har avgjorts före överenskommelsens ikraftträdande.

Article 13

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of either contracting party in the territory of the other Contracting Party, whether made before or after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment that arose or any claim that was settled before its entry into force.

Artikel 14

Öppenhetsprincipen

1. Vardera avtalsslutande parten skall utan dröjsmål publicera eller annars offentligen tillhandahålla sina allmänt tillämpliga lagar, bestämmelser, procedurer och förvaltningsbeslut och domstolsbeslut samt internationella överenskommelser som kan inverka på investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsslutande parten på den förstnämnda avtalsslutande partens territorium.

2. Ingen bestämmelse i denna överenskommelse ålägger en avtalsslutande part skyldighet att lämna ut uppgifter som är konfidentiella eller hänför sig till ägande eller att ge tillträde till sådana uppgifter, inklusive uppgifter som rör enskilda investerare eller investeringar, vilkas röjande skulle skada lagtillsynen eller strida mot den avtalsslutande partens lagstiftning om handlingars offentlighet eller skada enskilda investerares berättigade kommersiella intressen.

Article 14

TRANSPERANCY

1. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative ruling and judicial decisions of general application as well as international agreements which may affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.

2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforcement or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Artikel 15

Förhandlingar och ändring av överenskommelsen

1. De avtalsslutande parterna förhandlar tidvis sinsemellan på endera avtalsslutande partens begäran för att behandla verkställigheten av denna överenskommelse och för att

Article 15

Consultations and Amendments

1. The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and study-

dryfta sådana frågor som kan uppstå till följd av överenskommelsen. Sådana förhandlingar förs mellan de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter på en sådan plats och vid en sådan tidpunkt som parterna har kommit överens om på diplomatisk väg.

2. Denna överenskommelse får ändras när som helst, om det anses vara nödvändigt, genom de båda avtalsslutande parternas ömsesidiga samtycke och enligt samma förfarande som den ursprungliga överenskommelsen.

ing any issue that may arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through diplomatic channels.

2. This Agreement may be amended at any time, if deemed necessary, by mutual consent of both Contracting Parties and through the same procedure as the original Agreement.

Artikel 16

Ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning av överenskommelsen

1. Denna överenskommelse träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då det senare av de meddelanden har mottagits, med vilka de avtalsslutande parterna meddelar varandra att de konstitutionella villkoren för ikraftträdandet av denna överenskommelse har uppfyllts.

2. När denna överenskommelse träder i kraft skall den ersätta den överenskommelse som ingicks den 13 mars 1996 mellan Republiken Finlands regering och Republiken Indonesiens regering om främjande av och skydd för investeringar.

3. Denna överenskommelse är i kraft under en tid av femton (15) år, och skall därefter fortfarande gälla under samma villkor till dess någondera av de avtalsslutande parterna genom en skriftlig underrättelse meddelar den andra avtalsslutande parten om sin avsikt att säga upp överenskommelsen om en tid av tolv (12) månader.

4. I fråga om investeringar som har gjorts före den dag då denna överenskommelse upphör att gälla, gäller att bestämmelserna i artiklarna 1-15 skall förbli i kraft under en tid av femton (15) år från den dag då överenskommelsen upphör att gälla.

TILL BEKRÄFTELSE härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat denna överenskommelse.

Article 16

Entry into Force, Duration and Termination

1.The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification on which the Contracting Parties notify each other that their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

2. Upon its entry into force, this Agreement substitutes and replaces the Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Indonesia on the Promotion and Protection of Investments done on the 13th day of March 1996.

3. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.

4. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 15 shall remain in force for a further period of fifteen (15) years from the date of termination of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

Upprättad i Helsingfors den 12 september 2006 i två originalexemplar på engelska.

Done in duplicate at Helsinki on the 12th of September 2006 in the English language.

För Republiken
Finlands regering

For the Government of
the Republic of Finland

För Republiken
Indonesiens regering

For the Government of
the Republic of Indonesia